

Ф

1581219

ДАРА КОРНІЙ

ЧАРІВНИЙ ЗВІРОСЛОВ
УКРАЇНСЬКОГО МІФУ

ПТАХИ

У ваших руках чарівна книжка – провідниця у світ птахів, реальних і витворених багатою уявою праукраїнців. Пернаті в'ють гнізда на липі біля хати й на горищі багатоповерхівки, у садках і парках, але передусім у казках, легендах, притчах, колядках, щедрівках і колискових. Вони можуть легко дістатися Ірію й відімкнути його ключами, постають творцями-деміургами та провісниками волі богів. Ці птахи пророкують долю цілих народів або ж просто через слова колискових і забавляють мамі заспокоїти немовля.

Зі сторінок цієї книжки до вас прилине вогняний першоптах, якого праукраїнці називали Сокіл-Рід і вважали Творцем Усесвіту. Ви завітаєте в Райський сад і помилуєтесь птахами-дівами, його мешканками. Потрапите на пташиний суд і разом із птахом Суддею спробуете чинити по справедливості. А ще дізнаєтесь багато цікавого про москальську зозулю, золотоключницю, крилатих посланців Даждьбога й Велеса... Однак стережіться нечистих птиць, пов'язаних із потойбічним світом і нечистою силою. Подейкують, що вони віщують лихо і приносять біду на своїх крилах.

Гортайте книжку – і перед вами постане величезний і цікавий шар культурної спадщини давніх українців, химерний звірослов, що його дослідила й опрацювала Дара Корній.

Зміст

3

Від авторки 5

Птахи-деміурги

Сокіл-Рід.....	14
Легенда про створення світу	18
Паріг.....	20
Біла Челядина.....	24
Голуб і голубонька.....	36
Іван-царевич і дівчина з яблука.....	42
Орел	50
Орел-беркут.....	55
Білий та чорний лебеді.....	62
Легенда про створення світу. Білобог і Чорнобог	66
Царівна Лебедівна	68
Казка про Буха Копитовича	73
Птаха Слава	82
Казка про золотокрилу пташку	86
Золотая вутінка та сизий селезень.....	92
Царевичі Васильки.....	98

Райські птиці

Страх-рах	108
Як парубок Василь оженився	111
Жар-птиця	118
Казка про жар-птицю, вовка та морську царівну	121
Алконост	132
Чарівне перо	136
Сирин	138
Іван і диво-птаха	141
Гамаюн	144
Казка про щастя	147
Птах див	154
Казка про справжнє диво	157
Золотоключниця	164
Казка про вужа та Марусю	170
Птах Дажбога	174
Соловей	181
Птах Суддя	184
Суд над птахами	187

Птахи, наділені чарівними
здібностями,
та вигадані чарівні птахи

Курочка Ряба	192
Казка про хлопця з курячого яйця	200

Півень-царик.....	212
Казка про дідового півника	216
Морський кур.....	222
Про Івана, що побував у морського півня.....	225
Готур	236
Чому в ґотура очі червоні.....	239
Кук.....	242
Казка про кука	246
Грифон	250
Про того царя, що був під землею.....	254
Каган	264
Казка про золоту пташку.....	266
Вітар, вултанка, кляки	270

Птахи-помічники, птахи-проводники та птахи-обереги

Лелека.....	276
Як люди стали лелеками	281
Журавель	282
Казка про дівчину-сопілку.....	287
Ластівка.....	290
Чому в ластівки хвіст мов ріжки	295
Жайвір	298
Яйце-райце	302
Перепілка	314

Як птахи гуртом орали.....	318
Волове очко	320
Як хлопчик став пташкою.....	323
Синичка-сестричка та ремез-чарівник	324
Як легінь шукав підземну царівну	328
Дрізд.....	336
Лисиця і дрізд.....	339
Чайка.....	342
Про Іванка та його вуса.....	346

Нечисті птиці

Ворон Воронович.....	354
Чорний ворон із Чорного царства	362
Сорока-білобока	368
Казочка про хвіст.....	374
Сова та пугач	376
Чому сова не спить уночі?.....	381
Шуліка.....	384
Як яструб війтлом був.....	391
Горобець	396
Казка про рудого мельника.....	403
Москальська зозуля.....	406
Казка про одуда.....	409
Павич та пава	412
Як павич півня в дурні пошив	416
Список літератури для додаткового читання.....	418